

32003L0086

3.10.2003

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TA' L-UNJONI EWROPEA

L 251/12

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL Nru 2003/86/KE
tat-22 ta' Settembru 2003
dwar id-dritt għal riunifikazzjoni tal-familja

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkonsidra t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunita Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 63(3)(a) tiegħu,

Wara li kkonsidra l-proposta mressqa mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

Wara li kkonsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew ⁽²⁾;

Wara li kkonsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ⁽³⁾,

Wara li kkonsidra l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni ⁽⁴⁾,

Billi:

- (1) Bil-hsieb għall-istabbiliment progressiv ta' zona ta' liberta, sigurta u ġustizzja, it-Trattat li jstabbilixxi il-Komunita Ewropea jipprova kemm għall-adozzjoni ta' miżuri bil-ghan li jiżguraw il-moviment liberu ta' persuni, flimkien ma' miżuri li jakkumpanjawhom konnessi ma' kontrolli tal-konfini esterni, ažil u immigrazzjoni, u għall-adozzjoni ta' miżuri konnessi ma' ažil, immigrazzjoni u salvagwardja tad-drittijiet ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi.
- (2) Miżuri dwar riunifikazzjoni tal-familja għandhom ikunu adottati b'konformità ma' l-obbligu tal-protezzjoni tal-familja u ir-rispett għall-hajja tal-familja minqaxa f'hafna strumenti tal-liġi internazzjonali. Din id-Direttiva tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rrikonoxxuti b'mod partikolari fl-Artikolu 8 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar il-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u Libertajiet Fundamentali u l-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni Ewropea.
- (3) Il-Kunsill Ewropew, fil-laqgħa speċjali tiegħu f'Tampere fl-15 u 16 ta' Ottubru 1999, irrikonoxxa l-htieġa għall-armonizzazzjoni ta' leġislazzjoni nazzjonali dwar il-kondizzjonijiet għall-ammissjoni u residenza ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi. F'dan il-kuntest, iddikjara b'mod partikolari li l-Unjoni Ewropea għandha tiżgura trattament ġust li-ċittadini ta' pajjiżi terzi li legalment joqogħdu fit-territorju ta' l-Istati Membri u li politika ta' integrazzjoni iktar vigoruża għandu jkollha l-ghan li tagħthom drittijiet u

obbligi komparabbli ma' dawk ta' ċittadini ta' l-Unjoni Ewropea. Il-Kunsill Ewropew skond dan talab lill-Kunsill biex jadotta bil-heffa l-istrumenti legali ibbażati fuq il-proposti tal-Kummissjoni. Il-htieġa li jinkisbu l-ghanijiet iddefinti f' Tampere ġew affermati mill-ġdid fil-Kunsill Ewropew ta' Laeken fl-14 u 15 ta' Diċembru 2001.

- (4) Ir-riunifikazzjoni tal-familja hija mezz neċessarju biex il-hajja tal-familja ssir. Hija tgħin biex tohloq stabbilita soċjokulturali li tiffacilita l-integrazzjoni ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi fl-Istati Membri, li sservi wkoll biex tippromwovi koeżjoni ekonomika u soċjali, għan fundamentali tal-Komunita ddikjarat fit-Trattat.
- (5) Stati Membri għandhom jattwaw id-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva mingħajr diskriminazzjoni fuq il-baži ta' sess, razza, kulur, oriġini etnika jew soċjali, karatteristiċi ġenetiċi, lingwa, reliġjon jew twemmin, opinjonijiet politiċi jew opinjonijiet ohra, shubija ta' minorità nazzjonali, ġid, twelid, diżabilitajiet, età jew orjentazzjoni sesswali.
- (6) Biex tkun protetta l-familja u tkun stabbilita u ppreżervata l-hajja tal-familja, il-kondizzjonijiet materjali biex ikun eżerċitat id-dritt għar-riunifikazzjoni tal-familja għandhom ikunu ddeterminati fuq il-baži ta' kriterji komuni.
- (7) Stati Membri għandhom ikunu kapaci japplikaw din id-Direttiva ukoll meta l-familja tidhol flimkien.
- (8) Attenzjoni speċjali għandha tingħata lis-sitwazzjoni ta' refuġjati minhabba r-raġunijiet li jobbligawhom jaharbu pajjiżhom u jimpeduhom milli jghixu hajja tal-familja normali hemm. Kondizzjonijiet iktar favorevoli għandhom għalhekk ikunu preskritti għall-eżerċizzju tad-dritt tagħhom għar-riunifikazzjoni tal-familja.
- (9) Ir-riunifikazzjoni tal-familja għandha tapplika f'kull każ għall-membri tal-familja nukleari, jiġifieri l-konjugi u t-fal minorenni.
- (10) Huwa għall-Istati Membri li jiddeċiedu jekk jixtiequx jawtorizzaw riunifikazzjoni tal-familja għal qrafa flinja diretta axxendenti, tfal adulti mhux miżżewġa, partners (siehba) mhux miżżewġa jew irregistrati kif ukoll, fil-każ ta' żwieġ poligamu, tfal minorenni ta' konjugi ieħor/ohra u l-isponsor. Fejn Stat Membru jawtorizza riunifikazzjoni tal-familja għal dawn il-persuni, dan ikun mingħajr preġudizzju għal possibiltà, għal Stati Membri li ma jirrikonoxxux l-eżistenza ta' rabtiet ta' familji fil-każijiet koperti minn din id-disposizzjoni, li ma jingħatax lill-persuni msemmija t-trattament ta' membri tal-familja fir-rigward tad-dritt li joqogħdu fi Stat Membru ieħor, kif iddefinit bil-leġislazzjoni ta' l-UE rilevanti.

⁽¹⁾ ĠU C 116 E, tas-26.4.2000, p. 66, u ĠU C 62 E, tas-27.2.2001, p. 99.

⁽²⁾ ĠU C 135, tas-7.5.2001, p. 174.

⁽³⁾ ĠU C 204, tat-18.7.2000, p. 40.

⁽⁴⁾ ĠU C 73, tas-26.3.2003, p. 16.

- (11) Id-dritt tar-riunifikazzjoni tal-familja għandu jkun eżerċitata b'konformità xierqa mal-valuri u prinċipji rrikonossuti mill-Istat Membru, b'mod partikolari fir-rigward tad-drittijiet tan-nisa u t-fal; din il-konformità tiġġustifika l-possibiltà ta' tehid ta' miżuri ristrettivi kontra applikazzjonijiet għal riunifikazzjoni tal-familja ta' djar poligami.
- (12) Il-possibiltà li jkun limitat id-dritt tar-riunifikazzjoni tal-familja ta' tfal fuq l-età ta' 12-il sena, li r-residenza primarja tagħhom mhix mall-isponsor, hija intiża li tirrifletti l-kapaċità għal integrazzjoni tat-tfal meta jkun għandhom ta' età zghira u għandha tiżgura li huma jkunsbu l-edukazzjoni u l-kapaċitajiet fil-lingwi mehtieġa fl-iskola.
- (13) Sett ta' regoli li jirregolaw il-proċedura għall-eżami ta' applikazzjonijiet għal riunifikazzjoni tal-familja u għal dħul u residenza ta' membri tal-familja għandhom ikunu stabbiliti. Dawk il-proċeduri għandhom ikunu effettivi u mmanegġabbli, filwaqt li titqies il-qawwa normali tax-xogħol ta' l-amministrazzjonijiet ta' l-Istat Membru, kif ukoll trasparenti u ġusta, biex joffru ċertezza legali xierqa lil dawk ikkonċernati.
- (14) Riunifikazzjoni tal-familja tista' tkun irrifjutata għal raġunijiet dovutement iġġustifikati. B'mod partikolari, il-persuna li tixtieq (trid) tinghata riunifikazzjoni tal-familja m'għandhiex tikkostitwixxi theddida għall-politika pubblika jew sigurta pubblika. Il-kunċett ta' politika pubblika jista' jkopri kondanna għal min jikkommetti reat serju. F'dan il-kuntest għandu jkun innotat li l-kunċett ta' politika pubblika u sigurta pubblika jkopri wkoll każijiet li fihom ċittadin ta' pajjiżi terzi jappartieni lil xi assoċjazzjoni li tappoġġa t-terroriżmu, jappoġġa assoċjazzjoni tali jew għandu aspirazzjonijiet estremisti.
- (15) L-integrazzjoni ta' membri tal-familja għandha tkun promossa. Għal dak il-ghan, huma għandhom jinghataw status indipendenti minn dak tal-isponsor, b'mod partikolari f'każijiet ta' tifrik ta' żwiġijiet u partnerships, u aċċess għal edukazzjoni, impjieġ u formazzjoni professjonali fuq l-istess termini bħall-persuna li magħha jingħaqdu mill-ġdid, taht il-kondizzjonijiet rilevanti.
- (16) Ladarba l-ghanijiet ta' l-azzjoni proposta, jiġifieri l-istabbiliment tad-dritt tar-riunifikazzjoni tal-familja għal ċittadini ta' pajjiżi terzi biex ikun eżerċitat skond regoli komuni, ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u jstgħu għalhekk, minhabba l-kobor u l-effetti ta' l-azzjoni, jinkisbu ahjar mill-Komunita, il-Komunita tista' taddota miżuri, skond il-prinċipju ta' sussidjarità kif iddikjarat fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju ta' proporzjonalità kif iddikjarat f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li hu mehtieġ biex jinkisbu dawk l-ghanijiet.
- (17) Skond l-Artikoli 1 u 2 tal-Protokoll dwar il-posizzjoni tar-Renju Unit u l-Irlanda, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni

Ewropea u t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea u minghajr preġudizzju għall-Artikolu 4 tal-Protokoll imsemmi dawn l-Istati Membri mhumiex jipparteċipaw fl-adozzjoni ta' din id-Direttiva u mhumiex marbutin bl-applikazzjoni tagħha jew suġġetti għaliha.

- (18) Skond l-Artikoli 1 u 2 tal-Protokoll dwar il-posizzjoni tad-Danimarka, anness mat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u t-Trattat li jwaqqaf il-Komunita Ewropea, id-Danimarka ma tipparteċipax fl-adozzjoni ta' din id-Direttiva, u mhix marbuta biha jew suġġetta għall-applikazzjoni tagħha,

ADOTTA DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU 1

Disposizzjonijiet ġenerali

Artikolu 1

L-ghan ta' din id-Direttiva huwa li jkunu ddeterminati l-kondizzjonijiet għall-eżerċizzju tad-dritt għar-riunifikazzjoni tal-familja minn ċittadini ta' pajjiżi terzi li joqogħdu legalment fit-territorju ta' l-Istati Membri.

Artikolu 2

Għall-ghanijiet ta' din id-Direttiva:

- (a) "ċittadin ta' pajjiżi terzi" tfisser kull persuna li mhux ċittadin ta' l-Unjoni fit-tifsira ta' l-Artikolu 17(1) tat-Trattat;
- (b) "refuġjat" tfisser kull ċittadin ta' pajjiżi terzi jew persuna bla stat li jgawdi status ta' refuġjat fit-tifsira tal-Konvenzjoni ta' Ġinevra dwar l-istatus ta' refuġjati tat-28 ta' Lulju 1951, kif emendata mill-Protokoll iffirmat fi New York fil-31 ta' Janar 1967;
- (c) "sponsor" tfisser ċittadin ta' pajjiżi terzi li joqogħod legalment fi Stat Membru u li japplika jew il-membri tal-familja tiegħu japplikaw għal riunifikazzjoni tal-familja biex jingħaqdu miegħu/magħha;
- (d) "riunifikazzjoni tal-familja" tfisser id-dħul ġewwa u residenza fi Stat Membru minn membri tal-familja ta' ċittadin ta' pajjiżi terzi li joqogħdu legalment f'dak l-Istat Membru biex tkun ippreżervata l-ghaqda tal-familja, kemm jekk ir-relazzjoni mal-familja kien ikkawżat qabel kemm wara d-dħul tar-resident;
- (e) "permess ta' residenza" tfisser kull awtorizzazzjoni maħruġa mill-awtoritajiet ta' Stat Membru li tippermetti ċittadin ta' pajjiżi terzi joqogħod legalment fit-territorju, skond id-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 1(2)(a) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1030/2002 tat-13 ta' Ġunju 2002 li jippreskrivi format uniformi għal permessi ta' residenza għal ċittadini ta' pajjiżi terzi ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ ĠU L 157, tal-15.6.2002, p. 1.

(f) "minorenni mhux akkompanjat" tfisser ċittadini ta' pajjiżi terzi jew persuni bla stat taht l-età tmintax, li jaslu fit-territorju ta' l-Istati Membri mhux akkompanjati minn adulti responsabbli bil-liġi jew b'użanza, u sakemm ma jittihdux effettivament fir-reponsabbiltà ta' persuna tali, jew minorenni li jibqgħu mhux akkompanjati wara li jkun daħlu fit-territorju ta' l-Istati Membri.

Artikolu 3

1. Din id-Direttiva għandha tapplika fejn l-isponsor għandu permess ta' residenza mahruġ minn Stat Membru għal perjodu ta' validità ta' sena jew iktar li għandu prospetti raġonevoli li jkseb id-dritt ta' residenza permanenti, jekk il-membri tal-familja tiegħu jew tagħha huma ċittadini ta' pajjiżi terzi ta' status ikun xi jkun.

2. Din id-Direttiva ma tapplikax fejn l-isponsor ikun:

- (a) qiegħed japplika għal status ta' refuġjat li l-applikazzjoni tiegħu tkun għadha ma kkawżatx deċiżjoni finali;
- (b) awtorizzat li joqgħod fi Stat Membru fuq il-bażi ta' protezzjoni temporanja jew qiegħed japplika għal awtorizzazzjoni biex joqgħod fuq dik il-bażi u qiegħed jistenna deċiżjoni dwar l-istatus tiegħu;
- (c) awtorizzat li joqgħod fi Stat Membru fuq il-bażi ta' forma sus-sidjarja ta' protezzjoni skond obbligi internazzjonali, leġislażzjoni nazzjonali jew prattika ta' l-Istati Membri jew qiegħed japplika għal awtorizzazzjoni biex joqgħod fuq dik il-bażi u qiegħed jistenna deċiżjoni dwar l-istatus tiegħu.

3. Din id-Direttiva m'għandhiex tapplika għal membri tal-familja ta' ċittadin ta' l-Unjoni.

4. Din id-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għal disposizzjonijiet iktar favorevoli ta':

- (a) ftehim bilaterali u multilaterali bejn il-Komunita jew il-Komunita u l-Istati Membri tagħha, fuq in-naħa l-waħda, u pajjiżi terzi, fuq l-oħra;
- (b) Il-Karta Soċjali Ewropea tat-18 ta' Ottubru 1961, il-Karta Soċjali Ewropea tat-3 ta' Mejju 1987 u l-Konvenzjoni Ewropea dwar l-istatus legali ta' haddiema immigranti ta' l-24 ta' Novembru 1977.

5. Din id-Direttiva m'għandhiex taffettwa l-possibilità għall-Istati Membri li jadottaw jew iżommu disposizzjonijiet iktar favorevoli.

KAPITOLU II

Membri tal-familja

Artikolu 4

1. L-Istati Membri għandhom jawtorizzaw id-dhul u r-residenza, skond din id-Direttiva u suġġetti għal konformità mal-kondizzjonijiet preskritti fil-Kapitolu IV, kif ukoll l-Artikolu 16, tal-membri tal-familja li ġejjin:

- (a) il-konjugi ta' l-isponsor;
- (b) it-tfal minorenni ta' l-isponsor u tar-raġel/mara tagħha/tiegħu, inklużi tfal adottati skond deċiżjoni mehuda mill-awtorità kompetenti fl-Istat Membru kkonċernat jew deċiżjoni li hija awtomatikament infurzabbli minhabba obbligi internazzjonali ta' dak l-Istat Membru jew għandha tkun irrikonoxxuta skond obbligi internazzjonali;
- (c) it-tfal minorenni inklużi tfal adottati ta' l-isponsor fejn l-isponsor għandu l-kustodja u t-tfal huma dipendenti fuq jew fuqha. Stati Membri jistgħu jawtorizzaw ir-riunifikazzjoni ta' tfal li l-kustodja tagħhom hija maqsuma (hija r-reponsabbiltà ta' iktar minn persuna waħda), sakemm il-parti l-oħra li għandha sehem fil-kustodja tkun tat il-ftehim (qbil) tiegħu jew tagħha;
- (d) it-tfal minorenni inklużi tfal adottati tar-raġel/mara fejn il-konjugi għandu kustodja u t-tfal huma dipendenti fuq jew fuqha. Stati Membri jistgħu jawtorizzaw ir-riunifikazzjoni ta' tfal li l-kustodja tagħhom hija maqsuma (hija r-reponsabbiltà ta' l-fidejn iktar minn persuna waħda), sakemm il-parti l-oħra li għandha sehem fil-kustodja tkun tat il-ftehim (qbil) tiegħu jew tagħha.

It-tfal minorenni li jirreferi għalihom dan l-Artikolu għandhom ikunu taht l-età maġġoritarja stabbilita bil-liġi ta' l-Istat Membru kkonċernat u ma jridux ikunu miżżewġin.

Permezz ta' deroga, fejn wild għandu età ta' iktar minn 12-il sena u jaasal indipendentement mill-bqija tal-familja tiegħu/tagħha, l-Istat Membru jista', qabel ma jawtorizza dhul u residenza taht din id-Direttiva, jivverifika jekk huwa/hija jissodisfax/tissodisfax kondizzjoni għal integrazzjoni li tipprovdi għaliha l-leġislażzjoni eżistenti tiegħu fid-data ta' l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva.

2. L-Istati Membri jistgħu, b'liġi jew regolament, jawtorizzaw id-dhul u residenza, skond din id-Direttiva u suġġetti għal konformità mal-kondizzjonijiet preskritti fil-Kapitolu IV, tal-membri tal-familja li ġejjin:

- (a) qraba ta' l-ewwel grad fil-linja diretta axxendenti ta' l-isponsor jew il-konjugi tagħha jew tiegħu, fejn huma dipendenti fuq-hom u ma jgawdux appoġġ xieraq tal-familja fil-pajjiż ta' oriġini;
- (b) it-tfal adulti mhux miżżewġa ta' l-isponsor jew il-konjugi tagħha jew tiegħu, fejn huma oġġettivament inkapaċi li jipprovdu għall-htigiet tagħhom stess minhabba l-istat ta' sahhithom.

3. L-Istati Membri jistgħu, b'liġi jew regolament, jawtorizzaw id-dhul jew residenza, skond din id-Direttiva u suġġetti għal konformità mal-kondizzjonijiet preskritti fil-Kapitolu IV, ta' partner mhux miżżewġ, li jkun ċittadin ta' pajjiż terz, li miegħu l-isponsor huwa f'relazzjoni twila stabbli attestata kif xieraq, jew ta' ċittadin ta' pajjiż terz li huwa marbut ma' l-isponsor b'partnership irregiſtrat skond l-Artikolu 5(2), u tat-tfal minorenni mhux miżżewġa, inklużi tfal adottati, kif ukoll it-tfal adulti mhux miżżewġa li huma oġġettivament inkapaċi li jipprovdu għall-htigiet tagħhom stess minhabba l-istat ta' sahhithom, ta' persuni tali.

Stati Membri jistgħu jiddeċiedu li partners irregistrati għandhom ikunu ttrattati ugwalment bħal l-irġiel/in-nisa fir-rigward tar-riunifikazzjoni tal-familja.

4. Fil-każ ta' żwieġ poligamu, fejn l-isponsor diġà għandu jgħix miegħu/għandha tgħix magħha l-konjugi fit-territorju ta' Stat Membru, l-Istat Membru kkonċernat m'għandux jawtorizza r-riunifikazzjoni tal-familja ta' raġel/mara oħrajn.

Permezz ta' deroga mill-paragrafu 1(ċ), Stati Membri jistgħu jillimitaw ir-riunifikazzjoni tal-familja ta' tfal minorenni ta' raġel/mara oħrajn u l-isponsor.

5. Biex tkun żgurata integrazzjoni aħjar u jkunu impeduti żwiġijiet furzati Stati Membri jistgħu jirrikjedu l-isponsor u l-mara tiegħu/r-raġel tagħha li jkunu ta' età minima, u għal massimu ta' 21 sena, qabel ma l-konjugi ikun jista' jingħaqad miegħu/magħha.

6. Permezz ta' deroga, Stati Membri jistgħu jitolbu li l-applikazzjonijiet dwar ir-riunifikazzjoni tal-familja ta' tfal minorenni għandhom ikunu sottomessi tabel l-età ta' 15, kif tipprovdi l-leġislazzjoni eżistenti tagħhom fid-data ta' l-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva. Jekk l-applikazzjoni tkun sottomessa wara l-età ta' 15, l-Istati Membri li jiddeċiedu japplikaw din id-deroga għandhom jawtorizzaw id-dhul u residenza ta' tfal tali fuq raġunijiet differenti minn dawk ta' riunifikazzjoni tal-familja.

KAPITOLU III

Sottomissjoni u eżami ta' l-applikazzjoni

Artikolu 5

1. L-Istati Membri għandhom jiddeterminaw jekk, biex ikun eżerċitat id-dritt tar-riunifikazzjoni tal-familja, applikazzjoni tad-dhul u residenza għandhiex tkun issottomessa lill-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istati Membri kkonċernati jew mill-isponsor jew mill-membru jew membri tal-familja.

2. L-applikazzjoni għandha tkun akkompanjata b'evidenza dokumentarja tar-relazzjoni familjali u ta' konformita mal-kondizzjonijiet preskritti fl-Artikoli 4 u 6 u, fejn applikabbli, l-Artikoli 7 u 8, kif ukoll kopji ċċertifikati tad-dokumenti ta' l-ivvjaġġar tal-membru(i) tal-familja.

Jekk xieraq, biex tinkiseb evidenza li teżisti relazzjoni familjali, Stati Membri jistgħu jeżegwixxu intervisti ma' l-isponsor u l-membri tal-familja tiegħu/tagħha u jmexxu investigazzjonijiet oħra li instabu li jkunu meħtieġa.

Meta tkun eżaminata applikazzjoni dwar partner mhux miżżewweġ/miżżewġa ta' l-isponsor, Stati Membri għandhom jikkonsidraw, bħala xieħda tar-relazzjoni familjali, fatturi bħal wild komuni, koabitazzjoni preċedenti, reġistrazzjoni tal-partnership u kull mezz ieħor ta' prova ta' min joqgħod fuqu.

3. L-applikazzjoni għand tkun issottomessa u eżaminata meta l-membri tal-familja jkunu joqogħdu barra t-territorju ta' l-Istat Membru li fih l-isponsor joqgħod.

Permezz ta' deroga, Stat Membru jista', f'ċirkostanzi xierqa, jaċċetta applikazzjoni sottomessa meta l-membri tal-familja jkunu diġà fit-territorju tiegħu.

4. L-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istat Membru għandhom jagħtu lill-persuna, li sottomettiet l-applikazzjoni, notifika bil-miktub tad-deċiżjoni kemm jista' jkun malajr u f'kull każ mhux iktar tard minn disa' xhur mid-data li fiha l-applikazzjoni kienet iddepożitata.

F'ċirkostanzi eċċezzjonali marbuta mal-komplessità ta' l-eżami ta' l-applikazzjoni, il-limitu ta' żmien li jirreferi għalih l-ewwel paragrafu jista' jkun estiz.

Għandhom jingħataw raġunijiet għad-deċiżjoni li tirrifjuta l-applikazzjoni. Kull konsegwenzi ta' deċiżjoni le li tittiehed sa tmiem il-perjodu li jipprovdi għalih l-ewwel paragrafu għandhom ikunu ddeterminati mil-leġislazzjoni nazzjonali ta' l-Istat Membru relevanti.

5. Meta tkun eżaminata applikazzjoni, l-Istati Membri għandhom jagħtu l-attenzjoni dovuta għall-aħjar interessi ta' tfal minorenni.

KAPITOLU IV

Il-Kapitolu IV Rekwiziti għall-eżerċizzju tad-dritt tar-riunifikazzjoni tal-familja

Artikolu 6

1. L-Istati Membri jistgħu jirrifjutaw applikazzjoni għal dhul u residenza ta' membri tal-familja għal raġunijiet ta' politika pubblika, sigurta pubblika u saħħa pubblika.

2. Stati Membri jistgħu jirtiraw jew jirrifjutaw li jgeddu permess ta' residenza ta' membru tal-familja għal raġunijiet ta' politika pubblika jew sigurta pubblika jew saħħa pubblika.

Meta tittiehed id-deċiżjoni relevanti, l-Istat Membru għandhu jqis, minbarra l-Artikolu 17, is-severita jew tip ta' offiża kontra l-politika pubblika jew sigurta pubblika magħmula mill-membru tal-familja, jew il-perikoli li huma kkawżati (imnisslin) minn persuna tali.

3. Tiġdid tal-permess ta' residenza jista' ma jinżammx u tkeċċija mit-territorju tista' ma tkunx ordnata mill-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istat Membru kkonċernat għar-raġuni waħdanija ta' mard jew disabilità mgarrba wara l-hruġ tal-permess ta' residenza.

Artikolu 7

1. Meta l-applikazzjoni għar-riunifikazzjoni tal-familja tkun issottomessa, l-Istat Membru kkonċernat jista' jirrikjedi l-persuna li tkun issottomettiet l-applikazzjoni biex tipprovdi xieħda li l-isponsor għandu:

- (a) akkomodazzjoni meqjusa bħala normali għal familja komparabbli fl-istess reġjun u li tissodisfa l-istandards ġenerali ta' saħħa u sigurta fis-seħħ fl-Istat Membru kkonċernat;
- (b) assigurazzjoni kontra l-mard fir-rigward tar-riskji kollha normalment koperti għaċ-ċittadini tiegħu stess fl-Istat Membru kkonċernat għalih innifsu/għaliha nnifisha u l-membri tal-familja tiegħu/tagħha;

(ċ) riżorsi stabbli u regolari li huma suffiċjenti biex iżomm lilu nnifsu/lilha nnifisha u l-membri tal-familja tiegħu/tagħha, minghajr ma jirrikorri għas-sistema ta' għajjuna soċjali ta' l-Istat Membru kkonċernat. Stati Membri għandhom jistmaw dawn ir-riżorsi b'referenza għan-natura u r-regolarità tagħhom u jistgħu jqisu il-livell ta' pagi minimi nazzjonali u penjonijiet kif ukoll in-numru ta' membri tal-familja.

2. L-Istati Membri jistgħu jirrikjedu ċittadini ta' pajjiżi terzi biex jikkonformaw ruħhom mal-miżuri ta' integrazzjoni, skond il-liġi nazzjonali.

Fir-rigward tar-refuġjati u/jew membri tal-familja ta' refuġjati li jirreferi għalihom l-Artikolu 12 il-miżuri ta' integrazzjoni li jirreferi għalihom l-ewwel subparagrafu jistgħu biss ikunu applikati meta l-persuni kkonċernati jkunu ngħataw ir-riunifikazzjoni tal-familja.

Artikolu 8

Stati Membri jistgħu jirrikjedu lill-isponsor li jkun qagħad legalment fit-territorju tagħhom għal perjodu li ma jeċċedix sentejn, qabel ma l-membri tal-familja tiegħu/tagħha jingħaqdu miegħu/magħha.

Permezz ta' deroga, fejn il-leġislazzjoni ta' Stat Membru fir-rigward tar-riunifikazzjoni tal-familja fis-sehh fid-data ta' l-adozzjoni ta' din id-Direttiva tqis il-kapaċità ta' akkoljenza tiegħu, l-Istat Membru jista' jipprovdi għal perjodu ta' stennija ta' mhux iktar minn tliet snin bejn is-sottomissjoni ta' l-applikazzjoni għal riunifikazzjoni tal-familja u l-ħruġ tal-permess ta' residenza lill-membri tal-familja.

KAPITOLU V

Riunifikazzjoni tal-familja ta' refuġjati

Artikolu 9

1. Dan il-Kapitolu għandu japplika għar-riunifikazzjoni tal-familja ta' refuġjati rrikonoxxuti mill-Istati Membri.

2. Stati Membri jistgħu jirrestringu l-applikazzjoni ta' dan il-Kapitolu għal refuġjati li r-relazzjonijiet familjali tagħhom jkunu bdew qabel id-dhul tagħhom.

3. Dan il-Kapitolu huwa minghajr preġudizzju għal kull regolamenti li jagħtu status ta' refuġjat lil membri tal-familja.

Artikolu 10

1. L-Artikolu 4 għandu japplika għad-definizzjoni ta' membri tal-familja hlief li t-tielet subparagrafu tal-paragrafu 1 tiegħu ma'għandux japplika għat-tfal ta' refuġjati.

2. L-Istati Membri jistgħu jawtorizzaw riunifikazzjoni tal-familja ta' membri oħra tal-familja li ma jirreferix għalihom l-Artikolu 4, jekk huma dipendenti fuq ir-refuġjat.

3. Jekk ir-refuġjat huwa minorenni mhux akkompanjat, l-Istat Membru:

(a) għandu jawtorizza d-dhul u residenza għall-għanijiet tar-riunifikazzjoni tal-familja tal-qraba ta' l-ewwel grad tiegħu/tagħha fil-linja diretta axxendenti minghajr ma japplika l-kondizzjonijiet preskritti fl-Artikolu 4(2)(a);

(b) jista' jawtorizza d-dhul u residenza għall-għanijiet tar-riunifikazzjoni tal-familja tal-kustodju legali tiegħu/tagħha jew kull membru iehor tal-familja, fejn ir-refuġjat m'għandu ebda qraba fil-linja diretta axxendenti jew qraba bħal dawn (tali) ma jkunux jistgħu jinstabu.

Artikolu 11

1. L-Artikolu 5 għandu japplika għas-sottomissjoni u ezami ta' l-applikazzjoni, suġġett għall-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu.

2. Fejn refuġjat ma jistax jipprovdi xieħda dokumentarja uffiċjali tar-relazzjoni familjali, l-Istati Membri għandhom iqisu xieħda oħra, li għandha tkun stmata skond il-liġi nazzjonali, ta' l-eżistenza ta' din ir-relazzjoni. Deċiżjoni li tirrifjuta applikazzjoni tista' ma tkunx ibbażata biss fuq il-fatt li provi dokumentati jkunu nieqsa.

Artikolu 12

1. Permezz ta' deroga mill-Artikolu 7, l-Istati Membri m'għandhomx jirrikjedu li r-refuġjat u/jew il-membri tal-familja jipprovdu, fir-rigward ta' applikazzjonijiet dwar daww il-membri tal-familja li jirreferi għalihom l-Artikolu 4(1), ix-xieħda li r-refuġjat jissodisfa r-rekwiziti ddikjarati fl-Artikolu 7.

Minghajr preġudizzju għal obbligi internazzjonali, fejn riunifikazzjoni tal-familja hija possibbli f'pajjiż terz li miegħu l-isponsor u/jew il-membru tal-familja għandu rabtiet speċjali, Stati Membri jistgħu jirrikjedu provvediment tax-xieħda li jirreferi għaliha l-ewwel subparagrafu.

Stati Membri jistgħu jirrikjedu li r-refuġjat jissodisfa l-kondizzjonijiet li jirreferi għalihom l-Artikolu 7(1) jekk l-applikazzjoni għal riunifikazzjoni tal-familja ma tkunx issottomessa fi żmien perjodu ta' tliet xhur wara l-ghoti ta' l-istatus ta' refuġjat.

2. Permezz ta' deroga mill-Artikolu 8, l-Istati Membri m'għandhomx jirrikjedu li r-refuġjat li kellu jkun joqgħod fit-territorju tagħhom għal ċertu perjodu ta' żmien, qabel ma l-membri tal-familja tiegħu/tagħha jingħaqdu miegħu/magħha.

KAPITOLU VI

Dhul u residenza ta' membri tal-familja

Artikolu 13

1. Hekk kif l-applikazzjoni għal riunifikazzjoni tal-familja kienet aċċettata, l-Istati Membri kkonċernati għandhom jawtorizzaw id-dhul tal-membru jew membri tal-familja. F'dak ir-rigward, l-Istati Membri kkonċernati għandhom jagħtu lill-persuni tali kull faċilita biex jiksbu l-viżi rekwiżiti.

2. L-Istati Membri kkonċernati għandhom jagħtu lill-membri tal-familja l-ewwel permess ta' residenza għal tul ta' mill-inqas sena. Il-permess ta' residenza għandu jiġġedded.

3. It-tul tal-permess ta' residenza mogħti lill-membri(i) tal-familja m'għandux fi prinċipju jmur lillhinn mill-iskadenza tal-permess ta' residenza miżmum mill-isponsor.

Artikolu 14

1. Il-membri tal-familja ta' l-isponsor għandhom ikunu intitolati, bl-istess manjiera bħall-isponsor, għal:

- (a) aċċess għal edukazzjoni;
- (b) aċċess għal impjeg u attivita għal rashom;
- (c) aċċess għal gwida professjonali, taħriġ inizjali u iktar fit-tul u taħriġ mill-ġdid.

2. L-Istati Membri jistgħu jiddeciedu skond il-liġi nazzjonali l-kondizzjonijiet li taħthom il-membri tal-familja għandhom jeżerċitaw attivita bħala impjegati jew bħala persuni li jahdmu għal rashom. Dawn il-kondizzjonijiet għandhom jistabbilixxu limitu ta' żmien li fl-ebda każ m'għandu jeċċedi 12-il xahar, li matulu Stati Membri jistgħu jeżaminaw is-sitwazzjoni tas-suq tax-xogħol tagħhom qabel ma jawtorizzaw membri tal-familja biex jeżerċitaw attivita bħala impjegati jew bħala persuni li jahdmu għal rashom.

3. L-Istati Membri jistgħu jirrestringu l-aċċess għal attivita bħala impjegati jew bħala persuni li jahdmu għal rashom għall-qraba ta' l-ewwel grad fil-linja diretta axxendenti jew tfal adulti mhux miżżewġa li għalihom japplika l-Artikolu 4(2).

Artikolu 15

1. Mhux iktar tard minn wara hames snin ta' residenza, u sakemm il-membri tal-familja ma nghatax permess ta' residenza għal raġunijiet oħra barra dik ta' riunifikazzjoni tal-familja, il-konjuġi jew partner mhux miżżewġ/miżżewġa u wild li jkun lahaq età magġorenni għandhom ikunu intitolati, wara applikazzjoni, jekk rikjest, għal permess ta' residenza awtonomu, indipendenti minn dak ta' l-isponsor.

L-Istati Membri jistgħu jillimitaw l-għotja tal-permess ta' residenza li jirreferi għalih l-ewwel subparagrafu lir-raġel/lill-maa jew partner mhux miżżewġ/miżżewġa f'każijiet ta' tifrik tar-relazzjoni familjali.

2. L-Istati Membri jistgħu joħorġu permess ta' residenza awtonomu lil tfal adulti u lil qraba fil-linja diretta axxendenti li għalihom japplika l-Artikolu 4(2).

3. Fil-każ ta' rmlija, divorzju, separazzjoni, jew mewt ta' qraba ta' l-ewwel grad fil-linja diretta axxendenti, permess ta' residenza awtonomu jista' jinħareġ, wara applikazzjoni, jekk rikjest, lil persuni li jkunu daħlu minhabba riunifikazzjoni tal-familja. Stati

Membri għandhom jippreskrivu disposizzjonijiet li jiżguraw l-għoti ta' permess ta' residenza awtonomu fil-każ ta' ċirkustanzi partikolarment diffiċli.

4. Il-kondizzjonijiet konnessi ma' l-għoti u t-tul tal-permess ta' residenza awtonomu jkunu stabbiliti b'liġi nazzjonali.

KAPITOLU VII

Pieni u rimedju

Artikolu 16

1. L-Istati Membri jistgħu ma jilqgħux applikazzjoni għad-dhul u residenza għall-ghan tar-riunifikazzjoni tal-familja, jew, jekk xieraq, jirtiraw jew jirrifjutaw li jgeddu permess ta' residenza ta' membru tal-familja, fiċ-ċirkostanzi li ġejjin:

- (a) fejn il-kondizzjonijiet preskritti b'din id-Direttiva mhumiex jew m'għadhomx iktar osservati.

Meta jgedded il-permess ta' residenza, fejn l-isponsor m'għandux riżorsi suffiċjenti mingħajr ma jirrikorri għas-sistema ta' assistenza soċjali ta' l-Istat Membru, kif jirreferi l-Artikolu 7(1)(ċ), l-Istat Membru għandu jqis il-kontribuzzjonijiet tal-membri tal-familja għall-introjt tad-dar;

- (b) fejn l-isponsor u l-membri(i) tal-familja tiegħu/tagħha ma jgħix jew m'għadhomx jgħixu f'relazzjoni reali ta' żwieġ jew familja;
- (c) fejn jinstab li l-isponsor jew il-partner mhux miżżewġ/miżżewġa huwa miżżewġ/hija miżżewġa jew qieghed/qieghda f'relazzjoni stabbli twila ma' persuna oħra.

2. Stati Membri jistgħu wkoll jiċhdu applikazzjoni għad-dhul u residenza għall-ghan ta' riunifikazzjoni tal-familja, jew jirtiraw jew jirrifjutaw li jgeddu l-permess ta' residenza ta' membru tal-familja, fejn jintwera li:

- (a) informazzjoni falza u qarrieqa (li tiżgwida), dokumenti falzi jew iffalsifikati kienu ntużaw, frodi kienet b'xi mod iehor kommissa jew mezzi illegali oħra kienu ntużati;
- (b) iż-żwieġ, partnership jew adożzjoni kien(et) ikkontrattat(a) biss għall-ghan li jkun possibbli għall-persuna kkonċernata li tidhol jew toqghod fi Stat Membru.

Meta ssir stima fir-rigward ta' dan il-punt, Stati Membri jistgħu jikkonsidraw b'mod partikulari l-fatt li ż-żwieġ, partnership jew adożzjoni kien(et) ikkontrattat(a) wara li l-isponsor kien inħarġilha (inħarġilha) l-permess ta' residenza.

3. L-Istati Membri jistgħu jirtiraw jew jirrifjutaw li jgeddu l-permess ta' residenza ta' membru tal-familja fejn ir-residenza ta' l-isponsor's tasal fi tmiemha u l-membri tal-familja għad ma jagawdix dritt ta' residenza awtonomu taħt l-Artikolu 15.

4. Stati Membri jistgħu jagħmlu kontrolli u spezzjonijiet speċifiċi fejn hemm raġuni li jkun issuspettat li hemm frodi jew żwieġ, partnership jew adożzjoni ta' konvenjenza kif iddefinit fil-paragrafu 2. Kontrolli speċifiċi jistgħu wkoll isiru fl-okkażjoni tat-tiġdid tal-permess ta' residenza ta' membri tal-familja.

Artikolu 17

L-Istati Membri għandhom iqisu n-natura u s-solidità tar-relazzjonijiet familjali tal-persuna u t-tul tar-residenza tiegħu (tagħha) fl-Istat Membru u ta' l-eżistenza ta' rbit familjali, kulturali u soċjali ma' pajjiżu/a ta' oriġini fil-każ li huma jiċċedu applikazzjoni, jirtiraw jew jirrifjutaw li jgeddu permess ta' residenza jew jiddeċiedu li jordnaw it-tneħħija ta' l-isponsor jew membri tal-familja tiegħu.

Artikolu 18

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-isponsor u/jew il-membri tal-familja tiegħu/tagħha jkollhom id-dritt li jagħmlu rikjuża fejn applikazzjoni għal riunifikazzjoni tal-familja tincahad jew permess ta' residenza jew ma jiġgedditx jew ikun irtirat jew tkeċċija tkun ordnata.

Il-proċedura u l-kompetenza li skondhom id-dritt li jirreferi għalih l-ewwel subparagrafu ikun eżerċitat għandhom ikun stabbiliti mill-Istati Membri kkonċernati.

KAPITOLU VIII

Disposizzjonijiet finali*Artikolu 19*

Perjodikament, u għall-ewwel darba mhux iktar tard mit-3 ta' Ottubru 2007, il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva fl-Istati Membri u għandha tipproponi emendi tali kif jista' jidher

mehtieg. Il-proposti għal emendi għandhom isiru bi prijorità in konnessjoni ma' l-Artikoli 3, 4, 7, 8 u 13.

Artikolu 20

L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehh il-ligijiet, ir-regolamenti u d-disposizzjonijiet amministrattivi mehtiega biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa mhux iktar tard mit-3 ta' Ottubru 2005. Huma għandhom minnufih jinformat b'dan lill-Kummissjoni.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn il-miżuri, huma għandhom ikun fihom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkompanjati b'tali referenza fl-okkazzjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħha. Il-metodi dwar kif issir din ir-riferenza għandhom jiġu preskritti mill-Istati Membri.

Artikolu 21

Din id-Direttiva għandha tidhol fis-sehh fil-jum tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 22

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri skond it-Trattat li jstabilixxi l-Komunità Ewropea.

Magħmula fi Brussel, fit-22 ta' Settembru 2003.

Għall-Kunsill

Il-President

F. FRATTINI